

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

**Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ - ΟΡΥΧΕΙΩΝ**

ΕΚΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ**

ΑΘΗΝΑ, Δεκέμβριος 1980

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ-ΟΡΥΧΕΙΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1980

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΚΕΠΕ

Οι Έκθέσεις για τό Πρόγραμμα Περιφερειακής Αναπτύξεως, 1981-1985, είναι προϊόν εργασίας ομάδων από επιστήμονες καί ειδικούς, πού συστάθηκαν για τό σκοπό αυτό, καί εκφράζουν τίς απόψεις τών μελῶν τους. Είναι επομένως αυτόνομο ὅτι, ἂν καί ἀποτελοῦν βοήθημα για τήν ἐκπόνηση τοῦ Προγράμματος, δέν ἀνταναικλοῦν κατανάγκην τίς απόψεις οὔτε μποροῦν νά θεωρηθοῦν δεσμευτικές για τό ΚΕΠΕ - τόν ὑπεύθυνο Ὀργανισμό για τήν τεχνική ἐπεξεργασία τοῦ Προγράμματος - καί ἀκόμη περισσότερο για τήν Κυβερνητική Ἀρχή, ἡ ὁποία μέ εὐρύτερα κριτήρια ἀποφασίζει τελικά για τό περιεχόμενο καί τοὺς στόχους του. Ἀνεξάρτητα ἀπό τίς παραπάνω παρατηρήσεις καί παρά τίς ἐπιφυλάξεις πού ἐνδέχεται νά διατυπωθοῦν για ὀρισμένες γνώμες ἢ ἀπόψεις, πού εκφράζονται στίς Έκθέσεις αὐτές, ἀποφασίστηκε ἡ δημοσίευσή τους, ὅχι μόνο γιατί κρίθηκε σκόπιμη ἡ εὐρύτερη προβολή τοῦ ἔργου τών ἐπιστημόνων καί ἐιδιῶν, ἀλλά καί γιατί θεωρήθηκε ὅτι προσφέρουν χρήσιμο ὕλικό για τήν παραέρα καί σέ μεγαλύτερο βάθος διερεύνηση τών οἰκονομικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων τών περιφερειῶν. Πρέπει ἐπίσης νά σημειθεῖ, ὅτι ἡ γλωσσική καί λοιπή ἐπιμέλεια τών κειμένων περιορίστηκε στά ἀπολύτως ἀναγκαῖα, για νά ἐπισπευσθεῖ ἡ κυκλοφορία τους, πού ἀλλιῶτινα θά καθυστεροῦσε.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέ βάση τήν ἀριθ. 1812/771/18.9.1979 ἀπόφαση τοῦ ΚΕΠΕ, συγκροτήθηκε Ὁμάδα Ἑργασίας στά πλαίσια καταρτίσεως τοῦ Προγράμματος Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως, γιά τή μελέτη τῶν θεμάτων τοῦ τομέα τῶν Μεταλλείων-Ὀρυχείων, στήν ὁποία πῆραν μέρος οἱ πῶ κάτω:

- Κανελλόπουλος Γεώργιος, Μεταλλειολόγος καί μέλος τοῦ Δ.Σ. τῆς ΕΛΕΒΜΕ, ὡς πρόεδρος.
- Γαλανόπουλος Ἀνδρέας, Μεταλλειολόγος τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καί Ἑνεργείας, ὡς μέλος.
- Μάστορης Κυριάκος, Διευθυντής Διευθύνσεως Ἐκτελέσεως Ἔργων τοῦ ΙΓΜΕ, ὡς μέλος.
- Κάτσος Γεώργιος, Ἐπιστημονικός Συνεργάτης ΚΕΠΕ, ὡς μέλος καί συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως.
- Ἀλτίνογλου-Κυπαρισσιανοῦ Κυριακή, Βοηθός Ἐρευνῶν ΚΕΠΕ, ὡς γραμματεύς.

Τίς συνεδριάσεις τῆς Ὁμάδας παρακολούθησαν κατά καιροῦς καί ἡ Κα Κ. Νικολάου, Ἐρευνήτρια ΚΕΠΕ καί Προϊσταμένη τοῦ Τομέα Δευτερογενοῦς Παραγωγῆς, καθώς καί ἡ Κα Ρ. Μαυροδήμου, Διευθύντρια Φυσικῶν Πόρων τοῦ Τμήματος Χωροταξίας καί Περιβάλλοντος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, τῶν ὁποίων οἱ ἀπόψεις ἦταν χρήσιμες γιά τό ὅλο ἔργο τῆς Ὁμάδας.

Τό εἰδικότερο ἔργο τῆς Ὁμάδας ἦταν:

α. Ἡ ἐπισήμανση περιφερειῶν πού χρειάζονται ἐντατική μεταλλευτική ἔρευνα ἢ πού διαθέτουν σημαντικά ἀποθέματα ἀξιόλογων ὀρυκτῶν πρὸς ἄμεση ἐκμετάλλευση, καθώς καί ἡ ἱεραρχική ἀξιολόγηση τῶν ἐρευνῶν καί ἐκμεταλλεύσεων κατά περιφέρεια καί κατά μετάλλευμα.

β. Ἡ διερεύνηση τῶν ἐπενδυτικῶν σχεδίων κράτους-ἰδιωτῶν κατά περιφέρεια.

γ. Ἡ διερεύνηση τῶν δυνατοτήτων ἐγκαταστάσεως δορυφορικῶν (στόν

τομέα τῶν μεταλλείων-όρυχείων) βιομηχανιῶν ἢ βιοτεχνιῶν, πού θά βοηθοῦσαν στήν ἀποκέντρωση τῆς βιομηχανίας.

δ. Διερεύνηση τοῦ προβλήματος ρυπάνσεως ἢ ἀλλοιώσεως τοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ μελέτη τῆς περιφερειακῆς διαστάσεως τοῦ τομέα Μεταλλείων-Όρυχείων ἔγινε μέ βάση τίς ἐννέα περιφέρειες στίς ὁποῖες, γιά γενικότερους λόγους, χωρίστηκε πρόσφατα ὅλη ἡ χώρα, ἄν καί ἡ Ὁμάδα βρῆκε πιό σκόπιμο τόν προσδιορισμό τῶν περιφερειῶν μέ βάση τή μεταλλευτική δυναμικότητα τοῦ τόπου. Στόν τομέα τῶν Μεταλλείων-Όρυχείων δέν συμπεριλήφθηκαν τά πετρέλαια, γιατί ἡ μελέτη τους ἀποτελέσε ἔργο ἄλλης Ὁμάδας Ἑργασίας.

Ἡ Ὁμάδα ὑπέβαλε τήν ὀριστική ἐκθεσή της τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1980. Πολλά ὅμως στοιχεῖα, χρήσιμα στή σύνταξη τοῦ Προγράμματος Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως, παρασχέθηκαν ἀπό τήν Ὁμάδα στό ΚΕΠΕ κατά τήν περίοδο ἐκπονήσεως τοῦ Προγράμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
II. ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	12
Περιφέρεια Θράκης	13
Περιφέρεια 'Ανατολικής Μακεδονίας	15
Περιφέρεια 'Ηπείρου-Κέρκυρας-Λευκάδας	18
Περιφέρεια Κρήτης	20
Περιφέρεια Θεσσαλίας	22
Περιφέρεια Κεντρικής καί Δυτικής Μακεδονίας	23
Περιφέρεια Νησιῶν 'Ανατολικοῦ Αἰγαίου	28
Περιφέρεια Πελοποννήσου-Δυτικής Στερεᾶς	29
Περιφέρεια Νομῶν Εὐβοίας, 'Αττικής, Βοιωτίας, Φθιώτι- δας, Φωκίδας, Εὐρυτανίας, Κυκλάδων	30
III. ΓΕΡΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	37
IV. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΕ- ΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	41
V. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ-ΤΡΙΤΟΓΕΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	42
VI. ΡΥΠΑΝΣΗ-ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	45

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τομέας τών μεταλλείων καί λοιπών όρυχείων στην Ελλάδα βρίσκει-
ται ακόμη στο στάδιο τής έρευνας. Βέβαια πραγματοποιούνται καί έκμεταλ-
λεύσεις, πού σέ όρισμένες περιπτώσεις μπορούν νά χαρακτηρισθούν σάν σημαντι-
κές. Η έρευνητική ώστόσο προσπάθεια, πού όργανώθηκε κυρίως κατά τή 10ετία
του '50, αποτέλεσε ένα αξιόλογο έργο, πού μπορεί νά μήν προβλήθηκε,
άλλά πού ήταν θεμελιώδες καί ούσιαστικό γιατί:

α. Έφερε στην έπιφάνεια σημαντικά κοιτάσματα μερικῶν μεταλλευμάτων καί
όρυκτῶν ὅπως:

- Βωξίτη, πού τά απόθέματά του υπολογίζονται σέ 500-1000 εκατ. τό-
νους.
- Λιγνίτη, μέ απόθέματα πού ξεπερνούν τά 3,5 δισ. τόννους καί πού
βρίσκονται συγκεντρωμένα σέ 2-3 περιοχές τής χώρας.
- Νικελιοῦχα σιδηρομεταλλεύματα σέ ποιότητα πού κατατάσσεται στην
κατηγορία τῶν έκμεταλλεύσιμων καί σέ ποσότητα πού ξεπερνά τά
200.000.000 τόννους.
- Μαγνησίτη, πού χαρακτηρίζεται από τήν πολύ καλή ποιότητά του, τή
γνωστή πιά σ'όλόκληρο τόν κόσμο, καί πού τά απόθέματά του κατατάσ-
σονται στην κατηγορία τῶν σημαντικῶν.
- Τύρφη, πού σέ ποσότητα υπερβαίνει κατά πολύ τά 4 δισ. M^3 καί πού
ή ποιότητά της είναι μοναδική γιά τή χρησιμοποίησή της στην παρα-
γωγή χημικῶν λιπασμάτων, χωρίς φυσικά νά αποκλείεται καί ή χρήση
της γιά παραγωγή ήλεκτρικῆς ενέργειας.
- Μεικτά θειοῦχα μεταλλεύματα ικανοποιητικῶν αποτελεσμάτων καί
ψηλῆς περιεκτικότητας σέ Pb καί Zn.

"Ας σημειωθεί, ὅτι ὁ περιεχόμενος Ag στο μεταλλευμα γαληνίτης του
προσδίδει σημαντικά αύξημένη αξία, μιά καί μετέχει σ'αυτό σέ ψηλά ποσο-
στά.

- "Αλλα μεταλλεύματα καί βιομηχανικά όρυκτά, πού τά άποθέματά τους κυμαίνονται από ικανοποιητικά μέχρι πρακτικώς άνεξάντλητα καί μεταξύ αύτών συγκαταλέγονται τά εξής:

Άμίαντος

Φωσφορίτες

Περλίτες

Καολίνες

Μπεντονίτες

Γύψος

Θηραϊκή γη

Κίςσηρις

Βαρυτίνη

Μάρμαρα

Πετρέλαια, καύσιμα άέρια.

Έπισημαίνεται, ότι ή ποιότητα των περισσότερων από τά πιο πάνω όρυκτά είναι πάρα πολύ καλή, ίσως καί μοναδική στον κόσμο.

- β. Όδήγησε στη δημιουργία πλήθους μεταλλείων καί λατομείων, από τά όποια πολλά εξέλίχθηκαν σε μεγάλες μονάδες παραγωγής καί έμπλουτισμού μεταλλευμάτων, ένω συγχρόνως δημιουργήθηκαν καί βιομηχανίες έπεξεργασίας των προϊόντων αύτών με τή μορφή τής μεταλλουργίας ή τής καθετοποιημένης βιομηχανίας.

Έ παραγωγή των μεταλλείων-λατομείων ή μεταλλουργιών στην Ελλάδα με τήν πάροδο του χρόνου αύξήθηκε τόσο, πού νά καλύπτει ένα κάποιο μέρος των παγκόσμιων άναγκών. (Αναφέρονται οι περιπτώσεις του Νι με 4% τής παγκόσμιας παραγωγής, του βωξίτη με 3,5%, του Α1 με 1,1%, τής δίπυρης μαγνησίας με 10,5% κλπ.)

Έτσι φτάσαμε σε μιá σημαντική ανάπτυξη του όρυκτου πλούτου στην Ελλάδα καί στη δημιουργία βασικής μεταλλουργικής καί βιομηχανικής ύποδομής, με μονάδες ύφικαμίνων καί μονάδες παραγωγής αλούμινας, αλουμινίου, σιδερονικελίου, τσιμέντων κλπ.

Δημιουργήθηκε όμως ακόμη και ένας μεγάλος αριθμός δευτερογενών ή τριτογενών βιομηχανιών, όπως μονάδες MINI STEELS, μονάδες επεξεργασίας και μορφοποιήσεως αλουμινίου σε μεγάλο βαθμό, παραγωγής πυρίμαχων τούβλων, μορφοποιημένου μαρμάρου, διογκωμένου περλίτη κλπ.

Πέρα από αυτά πραγματοποιήθηκε μιά προωθημένη γνώση της τεχνολογίας και αναπτύχθηκε ή σχετική παιδεία όλων των βαθμών, καθώς και ή τεχνική και διοικητική υποδομή. Σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα γίνεται και εξαγωγή KNOW-HOW.

Ίδρύθηκαν επίσης μεγάλοι ιδιωτικοί ή ημικρατικοί φορείς με στελέχωση και οργάνωση, ικανοί να αντιμετωπίσουν σωστά και μακροχρόνια ακόμη και μεγάλα τεχνικά, οικονομικά, έμπορικά και διοικητικά προβλήματα.

Η αξία της μεταλλευτικής-λατομικής-μεταλλουργικής παραγωγής ξεπερνάει σήμερα τά 1.500.000.000 δολλ. τό χρόνο.

Στήν αξία αυτή μετέχει:

τό τσιμέντο μέ περίπου	35%
τό κύκλωμα βωξίτης-άλούμινα-άλουμίνιο μέ	22%
τό σιδηρονικέλιο μέ	11%
οι λιγνίτες μέ	20%

Ανάλυση της εικόνας αυτής δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Είδος	Ποσότητα (τόννοι)	Τιμή (ανά τόννο)	Αξία σε δολλ. ΗΠΑ
Τσιμέντα	12.500.000	X 45 =	565.500.000
Λιγνίτες	25.000.000	X 12 =	300.000.000
Βωξίτες	2.000.000	X 20 =	40.000.000
Αλούμινα	200.000	X 200 =	40.000.000
Αλουμίνιο	150.000	X 1.600 =	240.000.000
FE-NI	27.000	X 6.000 =	160.000.000
Σύνολο			1.345.000.000
Λοιπά μεταλλεύματα-όρυκτά			200.000.000
Γενικό σύνολο			1.545.000.000

γ. "Έδωσε στή χώρα μας - καί αυτό ήταν τό σημαντικότερο επίτευγμα τῆς γεωλογικῆς καί μεταλλευτικῆς ἔρευνας - προοπτικές μεγάλης ἐκτάσεως καί ἐλπίδες γιά φιλόδοξα σχέδια.

Τά κοιτάσματα πού ἀνακαλύφθηκαν ἦταν ἓνα μικρό μόνο μέρος τῆς ἐπιχειρήσεως "ὀρυκτός πλοῦτος".

Ἡ ἔρευνα ἀπέδειξε κυρίως, ὅτι ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἓνας χῶρος μέ πολλές δυνατότητες γιά τήν ἀνακάλυψη μεταλλευμάτων καί ὀρυκτῶν. Τό μεταλλευτικό δυναμικό της φαίνεται ὅτι εἶναι σημαντικό.

Αὐτό εἶναι τό οὐσιαστικό ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν πού ἔγιναν μέχρι σήμερα. Καί τό πρακτικό δίδαγμα ἀπό αὐτό εἶναι "προχωρεῖτε σέ ἔρευνα". Ἀπόδειξη τό γεγονός ὅτι, ὅπου καί ἂν ἀνελήφθη προσπάθεια ἔρευνας, τά ἀποτελέσματα ἦταν θετικά. Παράδειγμα ἀποτελοῦν οἱ περιπτώσεις πετρελαίου, λιγνιτῶν, βωξίτη, φωσφορίτη, χρωμιτῶν, βιομηχανικῶν ὀρυκτῶν (περλίτη, καολίνη, μπεντονίτη, βαρυτίνης κλπ.). Καί ἀκόμη τό γεγονός ὅτι παρά τίς ἔντονες ἐκμεταλλεύσεις τά ἀποθέματα, ὅπου δέ πολλαπλασιάζονται, ἀυξάνονται, ἐνῶ συνεχῶς τά δυνατά ἀποθέματα μετατρέπονται σέ πιθανά καί τά πιθανά σέ βέβαια.

"Ἔτσι ἡ Ἑλλάδα παρουσιάζεται σήμερα νά ἔχει ἓνα πλούσιο μεταλλευτικό δυναμικό. Πολλές φορές μάλιστα τό δυναμικό αὐτό ἀποτελεῖται ἀπό ὑλικά πού κατά τό πλεῖστο λείπουν ἀπό τίς χῶρες τῆς Δ. Εὐρώπης ἢ τῆς Ν. Ἀνατολῆς, ὅπως π.χ. τό νικέλιο, ὁ βωξίτης, ὁ μαγνησίτης, τά βιομηχανικά ὀρυκτά, ἢ εἶναι φηλῆς ποιότητος, ὅπως π.χ. ὁ μαγνησίτης, ὁ περλίτης, ὁ μπεντονίτης κλπ.

Τά στοιχεῖα αὐτά τοποθετοῦν φυσικά τή χώρα μας σέ μιά καλή θέση στήν εὐρωπαϊκή ἢ τή διεθνή ἀγορά, ἐνῶ τό δυναμικό αὐτό τῆς ἔδωσε τή δυνατότητα νά ἀναπτυχθεῖ οἰκονομικά μέ τή δημιουργία πολλῶν μεταλλείων καί μεταλλουργιῶν ἢ ἄλλων βιομηχανιῶν, καί τῆς ἐπιφυλάσσει ἓνα καλύτερο μέλλον, δεδομένου ὅτι ὑπόσχεται περισσότερα ἀπό ὅσα ἔδωσε μέχρι σήμερα. Γι' αὐτό καί τό 5ετές Πρόγραμμα Οἰκονομικῆς καί Κοινωνικῆς Ἀναπτύξεως 1978-1982 ἔχει δώσει ἔμφραση στόν τομέα τῶν ἐρευνῶν -

γεωλογικῶν, μεταλλευτικῶν καί μεταλλουργικῶν - πού σκοπό ἔχουν τόν ἐντοπισμό νέων κοιτασμάτων, καθώς καί τήν ἐκμετάλλευση καί βιομηχανική ἀξιοποίηση τῶν μεταλλευμάτων τῆς χώρας. Ἐπίσης προτείνεται ἡ δημιουργία μεταλλευτικῶν ζωνῶν, πού θά καλύψουν τά μελλοντικά μεταλλουργικά κέντρα.

Γι' αὐτό εἶναι πολύ σημαντικό νά γνωρίζουμε, ποιές περιφέρειες τῆς χώρας χρειάζονται ἐντατική μεταλλευτική ἔρευνα ἢ διαθέτουν σημαντικά ἀποθέματα ἀξιόλογων ὀρυκτῶν γιά ἐκμετάλλευση στό ἄμεσο μέλλον. Τό θέμα αὐτό ἐξετάζεται στό ἀμέσως ἐπόμενο κεφάλαιο.

II. ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Στό κεφάλαιο αυτό εξετάζονται ἡ παρούσα κατάσταση, οἱ δυνατό-
τητες καί οἱ προοπτικές τῆς μεταλλευτικῆς-μεταλλουργικῆς βιομηχανίας
κατά περιφέρεια. Ταυτόχρονα παρατίθενται διάφορες ιδέες ἀναπτύξεως καί
γίνονται γενικές προτάσεις.

Οἱ περιφέρειες πού ἐξετάζονται εἶναι:

Περιφέρεια Θράκης (νομοί: Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου).

Περιφέρεια Ἀνατολικῆς Μακεδονίας (νομοί: Δράμας, Σερρών,
Καβάλας).

Περιφέρεια Ἠπείρου (νομοί: Ἰωαννίνων, Θεσπρωτίας, Πρέβεζας,
Ἄρτας), Κέρκυρας καί Λευκάδας.

Περιφέρεια Κρήτης.

Περιφέρεια Θεσσαλίας (νομοί: Καρδίτσας, Τρικάλων, Λάρισας,
Μαγνησίας).

Περιφέρεια Κεντρικῆς καί Δυτικῆς Μακεδονίας (νομοί: Κιλκίς,
Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικῆς, Πιερίας, Ἡμαθίας, Πέλλας, Κοζάνης,
Γρεβενῶν, Καστοριᾶς, Φλώρινας).

Περιφέρεια Νησιῶν Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου.

Περιφέρεια Πελοποννήσου-Δυτικῆς Στερεᾶς (νομοί: Μεσσηνίας,
Λακωνίας, Ἀρκαδίας, Ἠλείας, Ἀργολίδας, Κορινθίας, Ἀχαΐας,
Αἰτωλοακαρνανίας).

Περιφέρεια Ἀττικῆς, Βοιωτίας, Εὐρυτανίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας,
Εὐβοίας, Κυκλάδων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ

(νομοί Εβάνθης, Ροδόπης, Έβρου)

1. Τό παρόν επίπεδο έμμεταλλεύσεως

Μέ εξαίρεση τό μικρό μεταλλεΐτο μεικτών θειούχων τής Κίρκης, πού ή έμμετάλλευσή του εΐναι έπιφανειακή, στην περιφέρεια αύτή δέν ύπάρχουν σοβαρές έμμεταλλεύσεις μεταλλευμάτων.

2. Δυνατότητες - Προοπτικές

Τά μεταλλεύματα πού άπαντώνται στην περιοχή εΐναι τά μεικτά θειούχα καί ό προσχωματινός χρυσός.

α. Μεικτά θειούχα

Οι δυνατότητες για τόν έντοπισμό μεικτών θειούχων μεταλλευμάτων στην περιοχή εΐναι πολύ μεγάλες.

Άπό τίς έρευνες πού έχουν γίνει μέχρι σήμερα από διάφορες ιδιωτικές εταιρίες καί από τό κράτος φαίνεται, ότι τό δυναμικό τής περιοχής άνέρχεται σε άρκετά ένατ. τόννους.

Γιά τήν έρευνα τής εύρείας περιοχής, πού αρχίζει από τό νομό Έβρου (Αίσύμη) μέχρι τίς Θέρμες τής Εβάνθης καί δυτικότερα, απαιτούνται τουλάχιστον 300.000.000 δρχ. για μία 5ετία.

Οι έρευνες αυτές θα περιλάβουν γεωλογικές χαρτογραφήσεις, γεωφυσικές διασκοπήσεις, γεωχημεία, έντέλεση γεωτρήσεων καί διάνοιξη στοών, από αυτές αναμένεται να πολλαπλασιασθούν τά γνωστά αποθέματα των μεικτών θειούχων μεταλλευμάτων τής περιοχής.

β. Προσχωματινός χρυσός

Η περιοχή διασχίζεται από τούς ποταμούς (άπό άνατολάς προς δυσμάς) Άρδα, Φιλίουρη, Ήεροπόταμο, των οποίων οι αποθέσεις εΐναι χρυσοφόρες. Άπό προκαταρκτικές έρευνες έχει διαπιστωθεΐ ότι ή περιεκτικότητα του χρυσού κυμαίνεται από 50-200 MGR/TON.

Οι αποθέσεις τῶν πτό πάνω ποταμῶν εἶναι πολύ μεγάλες (ἐκατοντάδες ἐκατ. κυβικά) καί πρέπει νά γίνουν εὐρείας ἐκτάσεως ἔρευνες γιά τόν προσδιορισμό τῆς περιεκτικότητάς τους σέ Αὔ, προκειμένου νά διαπιστωθεῖ ἂν τμήματά τους εἶναι οἰκονομικά ἐκμεταλλεύσιμα.

Ἡ ἔρευνα μπορεῖ νά ὀλοκληρωθεῖ μέσα σέ μία 2ετία καί ἡ συνολική δαπάνη θά φτάσει τά 50.000.000 δραχμές.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(νομοί Καβάλας-Δράμας-Σερρών)

1. Τό παρόν επίπεδο έκμεταλλεύσεως

Όπως στή Θράκη έτσι καί στήν περιφέρεια αύτή δέν άπαντώνται σοβαρές έκμεταλλεύσεις μεταλλευμάτων.

Η μεταλλευτική δραστηριότητα καί στους τρεις νομούς συνίσταται στήν παραγωγή 7.000 τόνν. έμπλουτίσματος μαγγανίου τό χρόνο στό νομό Δράμας καί 1.500-3.000 τόνν. λιγνίτη σέ όλη τήν περιφέρεια.

Άξιόλογη δραστηριότητα όμως αναπτύσσεται στήν παραγωγή μαρμάρων, πού εΐναι τής τάξεως τών 40.000 μ³ για όλόκληρη τήν περιφέρεια.

2. Δυνατότητες - Προοπτικές

Στήν περιοχή αύτή, έκτός από τό μαγγάνιο, τό λιγνίτη καί τά μάρμαρα, πού αναφέραμε, άπαντώνται καί μεικτά θειούχα, ούράνιο καί χρυσός.

α. Μεικτά θειούχα μεταλλεύματα - καλαμίνες

Η περιοχή παρουσιάζει μεγάλο μεταλλευτικό ενδιαφέρον, τό όποϊο έντοπίζεται κυρίως στή νήσο Θάσο, όπου αναμένεται ή άνεύρεση μεικτών θειούχων μεταλλευμάτων.

Ηδη έκτελοϋνται έρευνες από τό ΙΓΜΕ, οί όποϊες πρέπει νά έντατικοποιηθοϋν. Για τίς έρευνες αυτές θά απαιτηθεΐ, για τήν προσεχή 5ετία, ποσό 200.000.000 δραχμών. Επίσης μέσα στήν 5ετία προβλέπεται, ότι μέ τήν έντέλεση έπιτυχημένων έρευνών θά δημιουργηθοϋν οί προϋποθέσεις για τή διάνοιξη μεταλλείου, πού θά απαιτήσει επένδυση τής τάξεως τών 500.000.000 δραχμών.

β. Σιδηρομεταλλεύματα Θάσου

Σημαντικά άποθέματα μεταλλεύματος σιδήρου άπαντώνται στή Θάσο τά όποϊα εΐχαν γίνει άντικείμενο έκμεταλλεύσεως κατά τό παρελθόν.

Σήμερα όμως τό μεταλλεΐο βρίσκεται σέ άργία λόγω τεχνολογικών προβλη-

μάτων που δημιουργούνται από τη συνύπαρξη βαρύτη μέσα στο μετάλλευμα. Χρειάζεται, λοιπόν, μελέτη για να προσδιορισθεί κατά πόσον τό μετάλλευμα αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί.

γ. Ούρανιοϋχα κοιτάσματα

Προκαταρκτικές έρευνες για ούράνιο, που έχουν γίνει στην περιοχή, ενδιαφέρουν για τη συνέχιση του έρευνητικού προγράμματος. Τό ενδιαφέρον εντοπίζεται στους νομούς Σερρών και Δράμας και οι έρευνες που θά απαιτηθούν εκτιμάται ότι θά απορροφήσουν μέσα σε μία 5ετία περίπου 200.000.000 δραχμές. Τά αποτελέσματα των ερευνών φαίνεται ότι θά είναι τόσο ενδιαφέροντα, ώστε να διανοιχτούν ευρύτερες προοπτικές στον τομέα της παραγωγής ενέργειας στην Ελλάδα.

δ. Χρυσός

Στην περιοχή Σερρών-Καβάλας και ειδικότερα στην περιοχή του Παγγαίου δημιουργείται ενδιαφέρον για τον έντοπισμό κοιτασμάτων πρωτογενούς χρυσοῦ, αφού άλλωστε και παλαιότερα γίνονταν εκμεταλλεύσεις (παλαιές στοές).

Για τον έντοπισμό τυχόν κοιτασμάτων χρυσοῦ απαιτούνται συστηματικές, εκτεταμένες και δαπανηρές έρευνες, δεδομένου ότι θά περιλάβουν κυρίως υπόγεια έργα. Ή περίπτωση παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον και καλές προοπτικές.

ε. Μαγγάνιο

Ο νομός Δράμας έχει καλές προϋποθέσεις για την ανεύρεση πολύ καλής ποιότητας μαγγανιούχων μεταλλευμάτων.

Για τη μελέτη των ήδη γνωστών μεταλλοφοριών, καθώς και για τον έντοπισμό νέων κοιτασμάτων, απαιτούνται έρευνες της τάξεως των 30.000.000 δρχ., μέ αναμενόμενα αποτελέσματα μέτρια.

στ. Λιγνίτες-τύρφη

Οι περιοχές των νομών Δράμας και Σερρών παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανεύρεση κοιτασμάτων λιγνιτών. Τό ΙΓΜΕ είναι έτοιμο να

ἀρχίσει τὶς ἔρευνες μέ γεωτρήσεις. Τό ὕψος τῶν δαπανῶν τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ἐκτιμᾶται σέ 100.000.000 δραχμές.

Ἐπίσης στήν περιοχή τῶν Φιλίππων Καβάλας ὑπάρχει καί ἔχει διερευνηθεῖ μεγάλο κοιτάσμα τύρφης, τοῦ ὁποίου τά ἀποθέματα ἔχουν ὑπολογιστεῖ σέ 4.000.000.000 μ³ (μέχρι βάθους 60 μ.).

Ἡ περίπτωση τῶν λιγνιτῶν καί τῆς τύρφης εἶναι πολύ ἐνδιαφέρουσα. Πιστεύεται μάλιστα ὅτι τά ἀποτελέσματα, πού ἀναμένονται ἀπό τὶς ἔρευνες, θά εἶναι ἐντυπωσιακά καί ἰδιαίτερα στήν περίπτωση τῆς τύρφης, ὅπου ἀπαιτεῖται ἄμεση δράση καί προετοιμασία γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν μεγάλων ποσοτήτων τοῦ γνωστοῦ κοιτάσματος.

ζ. Μάρμαρα

Ἡ περιοχή παρουσιάζει μεγάλο ἐνδιαφέρον ἀπό πλευρᾶς μαρμάρων. Εἰδικότερα στούς Νομούς Καβάλας καί Δράμας ἔχουν ἐντοπιστεῖ ἀνάλογα ἀποθέματα λευκῶν, ἡμίλευκων καί ποικιλόχρωμων μαρμάρων, τά ὁποῖα δικαιολογοῦν τή συγκρότηση 20 μεγάλων μονάδων ἐξορύξεως καί 10 μονάδων ἐπεξεργασίας συνολικῆς ἐπενδύσεως 900.000.000 περίπου δραχμῶν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ-ΚΕΡΚΥΡΑΣ-ΛΕΥΚΑΔΑΣ

(νομοί: 'Ιωαννίνων-Θεσπρωτίας-Πρέβεζας-'Αρτας-Κέρκυρας-Λευκάδας)

1. Τό παρόν επίπεδο έκμεταλλεύσεως

Καμία μεταλλευτική δραστηριότητα δέν υπάρχει στην περιοχή.
'Ωστόσο στην "Ηπειρο λειτουργούν περισσότερα από 30 λατομεία μαρμάρου
καί πραγματοποιείται έτήσια παραγωγή 26.000 μ³ όγκου μαρμάρων.

2. Δυνατότητες-Προοπτικές

α. Φωσφορίτες

"Εχουν έντοπιστεϊ καί έρευνηθεϊ ένδιαφέροντα κοιτάσματα φωσφο-
ρίτη άποσαθρωμένου τύπου στην περιοχή του Δρυώνα της Πρέβεζας καί στη
λειάνη των 'Ιωαννίνων.

Τά άποθέματα των κοιτασμάτων αύτων άνέρχονται σέ 10.000.000
τόνν. καί υπάρχει προοπτική ίδρύσεως μονάδας έξορύξεως καί έμπλουτισμού
γιά την παραγωγή προϊόντος, τό όποιο θα τροφοδοτήσει τά έλληνικά έργο-
στάσια φωσφορικων λιπασμάτων.

β. 'Ορυκτό άλας

Στην περιοχή Μονολιθίου έχει έντοπιστεϊ, κοντά στην επιφάνεια,
όρυκτό άλας, μέτριας ποιότητας. Όμως ή έρευνα δέν ολοκληρώθηκε ακόμη.

γ. Λιγνίτες - Τύρφη

"Ερευνες πού έγιναν καί συνεχίζονται ακόμη έχουν έντοπίσει κοι-
τάσματα λιγνίτη καί τύρφης.

'Υπάρχουν προοπτικές γιά τον έντοπισμό σοβαρων άποθεμάτων λιγνί-
τη στη λειάνη των 'Ιωαννίνων. Τά άποθέματα αυτά ύπολογίζονται σέ δεκά-
δες ένατ. τόννους.

'Επίσης έχουν έντοπιστεϊ δύο κοιτάσματα τύρφης στην περιοχή, τά
όποια παρέχουν δυνατότητα εκμεταλλεύσεως γιά έξωλεκτρικές χρήσεις.

δ. Μάρμαρα

Από τά όρατά άποθέματα καί τά ύπόλοιπα σχετικά στοιχεΐα δικαιολογεΐται ή δημιουργία 50 νέων έξορυκτινών μονάδων καί 20 μονάδων έπεξεργασίας μαρμάρων συνολικής επενδύσεως περίπου 1.000.000.000 δραχμών.

Παρατηρούμε ότι ή ποικιλία τών μαρμάρων τής περιοχής αύτής εΐναι παρεμφερής πρός τά μάρμαρα Τράνι τής 'Ιταλίας, πού εΐναι γνωστά στό διεθνή έμπορικό χῶρο, καί συνεπώς ή διάθεσή τους θά διευκολυνθεΐ πολύ έφόσον έκμεταλλευτοΰμε τά πλεονεκτήματα πού παρουσιάζουν ποιοτικά έναντι τών ίταλικών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

1. Τό παρόν επίπεδο έκμεταλλεύσεως

Ἡ Κρήτη στερεΐται μεταλλευτικῆς δραστηριότητος. Ἐξαίρεση ἀποτελοῦν οἱ λατομικές ἐκμεταλλεύσεις μαρμάρου, ὄνυχας καί ἀλάβαστρου στούς νομούς Ἡρακλείου καί Ρεθύμνης, καθώς καί οἱ μικρές ἐκμεταλλεύσεις γύφου στίς περιοχές Σητείας καί Στομίου Χανίων, παρά τά τεράστια κοιτάσματα τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

2. Δυνατότητες - Προοπτικές

Τά μεταλλεύματα καί τά ἄλλα ὀρυκτά, πού ἀπαντῶνται στό νησί, εἶναι **τά** μεικτά θειοῦχα, τά ὀξειδία τοῦ σιδήρου, ὁ λιγνίτης, τά μάρμαρα, ὁ ὄνυχας, τό ἀλάβαστρο καί ἡ γύψος.

α. Μεικτά θειοῦχα καί μεταλλεύματα σιδήρου

Ἐμφανίζεται μεταλλοφορία τῶν μεταλλευμάτων τούτων στούς νομούς Ρεθύμνης καί Χανίων, σέ σημεῖο πού νά δικαιολογεῖται ἡ ἐκτέλεση ἐρευνῶν γιά ἐξασκίβωση τοῦ πραγματικοῦ δυναμικοῦ τοῦ ὑπεδάφους, ἀλλά μέ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα ἀπροσδιόριστα.

β. Λιγνίτες

Στήν Κρήτη ὑπάρχουν ἐλπιδοφόρες λεκάνες γιά ἐντοπισμό κοιτασμάτων λιγνίτη.

Ἔχουν ἤδη ἐντοπιστεῖ ἀποθέματα μερικῶν ἐκατ. τόννων καί μέ μία συστηματική ἔρευνα ἀναμένεται ὅτι θά αὐξηθοῦν.

γ. Μάρμαρα

Σήμερα λειτουργοῦν 15 λατομεῖα μαρμάρων, ὄνυχας καί ἀλάβαστρου, πού τό 1977 ἀπέδωσαν περίπου 3500 μ³ ἐμπορεύσιμα ὀγκομάρμαρα. Οἱ δυνατότητες πού ὑπάρχουν ἀπό πλευρᾶς ἀποθεμάτων καί ποιότητος, στούς νομούς Ἡρακλείου καί Ρεθύμνου, εἶναι πολύ μεγάλες καί δικαιολογοῦν τή διοργάνωση 7 μεγάλων ἐξορυκτικῶν μονάδων καί 3 μονάδων ἐπεξεργασίας, συνολικῆς ἐπενδύσεως 300.000.000 δραχμῶν.

δ. Γύφος

Τά τεράστια αποθέματα γύφου, πού υπάρχουν, πρὸς τό παρόν ὑφίστανται μικρῆς κλίμακας ἐκμετάλλευση, τροφοδοτώντας τσιμεντοβιομηχανίες, βιομηχανίες δομικῶν ὑλικῶν κλπ. Ὑπάρχουν ἐντούτοις δυνατότητες παραπέρα ἀναπτύξεως. Ἡ ἐκμετάλλευση τῆς γύφου σέ μεγάλη κλίμακα, γιά παραγωγή θειϊκοῦ ὀξέος καί τσιμέντου, κατὰ κανόνα δέν θεωρεῖται οἰκονομικά συμφέρουσα σήμερα. Δέν συμβαίνει ὅμως τό ἴδιο μέ τήν ἀξιοποίηση τῆς γύφου στήν παραγωγή γυφoσανίδων καί ἄλλων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν σέ εὐρύτερη κλίμακα. Τό ὅλο θέμα, πάντως, πρέπει νά τύχει κάποιας μελέτης μέ στόχους καί προοπτικές εὐρύτερες καί μακροχρονιότερες.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

(νομοί: Καρδίτσας, Τρικάλων, Λάρισας, Μαγνησίας)

1. Τό παρόν επίπεδο έκμεταλλεύσεως

Στους νομούς Καρδίτσας και Τρικάλων δέν υπάρχει αξιόλογη μεταλλευτική δραστηριότητα. Στο νομό Λάρισας (περιοχή Έρέτριας) λειτουργεί τό μεταλλείο χρωμίτη, τοῦ οποίου ή παραγωγή κατά τήν τριετία 1975-1977 ανήλθε σέ 43.000 τόνν. περίπου.

Έπίσης στόν ίδιο νομό, καθώς και στό νομό Μαγνησίας, λειτουργοῦν περίπου 40 λατομεῖα μαρμάρου, πού ή παραγωγή τους τό έτος 1977 έφθασε τά 9.000 μ³.

2. Δυνατότητες - Προοπτικές

α. Μεταλλεύματα χρωμίτη και μαγγανίου

Υπάρχουν προοπτικές για έντοπισμό νέων κοιτασμάτων κυρίως χρωμίτη στήν εύρύτερη περιοχή Έρέτριας Φαρσάλων. Ένδιαφέρον για έρευνες μαγγανίου παρουσιάζει και ή περιοχή Έλασσόνας-Τρικάλων, χωρίς βέβαια νά αναμένονται έντυπωσιακά αποτελέσματα.

β. Μάρμαρα

Στό νομό Λάρισας έχουν έντοπιστεῖ αξιόλογα αποθέματα λευκῶν, τεφρῶν, πράσινων και μπέζ μαρμάρων, τά όποῖα δικαιολογοῦν τή συγκρότηση 8 έξορυκτικῶν μονάδων και 2 μονάδων έπεξεργασίας, συνολικῆς επενδύσεως περίπου 320.000.000 δραχμῶν.

Στό νομό Μαγνησίας έχουν αντίστοιχα έντοπιστεῖ μαῦρα, ήμίλευκα και καφέ μάρμαρα, πού τά όρατά αποθέματά τους δικαιολογοῦν τή συγκρότηση 5 έξορυκτικῶν μονάδων και 2 μονάδων έπεξεργασίας, συνολικῆς επενδύσεως περίπου 200.000.000 δρχ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

(νομοί: Χαλκιδικής, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Κοζάνης, Γρεβενών, Ήμαθίας, Πέλλας, Πιερίας, Καστοριάς, Φλώρινας)

1. Τό παρόν επίπεδο έμμεταλλεύσεως

Ή περιοχή αύτή έμφανίζει μεγάλη μεταλλευτική δραστηριότητα, ή όποία εκφράζεται τόσο μέ έμμεταλλεύσεις όσο καί μέ τήν εκτέλεση εκτεταμένων έρευνών.

Τά μεταλλεία πού λειτουργούν στην περιφέρεια τής Κεντρικής καί Δυτικής Μακεδονίας κατά νομούς είναι τά εξής:

1.1. Νομός Χαλκιδικής

α. Μεταλλεία Κασάνδρας

Τό μεταλλείο αύτό παράγει μεικτάθειούχα μεταλλεύματα στίς περιοχές Μαντέμ Λάκο, Μαῦρες Πέτρες καί στην Όλυμπιάδα. Ή ετήσια παραγωγή του είναι περίπου 650.000 τόνν. ΤΟΥΤ VENANT πού μετατρέπόμενα σέ CONCENTRE γίνονται: PB 38.000 τόννοι καί ZN 42.000 τόννοι. Άς σημειωθεί ότι στό PB περιέχεται, ανά τόννο, άργυρος 1.400 γραμμαρίων. Εκτός από τήν παραπάνω παραγωγή μικτών θειούχων, τό μεταλλείο παράγει καί ποσότητες σιδηροπυρίτη καθώς καί μετάλλευμα μαγγανίου.

β. Μακεδονικοί Λευκόλιθοι

Τό μεταλλείο αύτό εργάζεται μέ μιά μικρή παραγωγή λευκόλιθου από τήν περιοχή Όρμυλίων, ή όποία προβλέπεται νά αύξηθει στά επόμενα χρόνια, όταν τελειώσει ή κατασκευή του εργοστασίου εμπλουτισμού πού άρχισε νά ανεγείρεται τό 1979.

γ. Α.Ε. Έλληνικοί Λευκόλιθοι

Ή εταιρία αύτή πραγματοποιεί παραγωγή καί καμινεία λευκόλιθου από τά δημόσια μεταλλεία τής περιοχής Γερακινής.

Επίσης κάνει σημαντικές έρευνες στά δημόσια αύτά μεταλλεία, καθώς καί σέ δύο ιδιόκτητες παραχωρήσεις της.

δ. MAGNOMIN (Βάβδος)

Μέχρι τό 1979 ή έταιρία αύτή είχε μία μικρή σχετικά παραγωγή λευκόλιθου από τά δημόσια μεταλλεία τής περιοχής. 'Από τό 1979 καί μετά, όμως, διέκοφε τήν παραγωγή της.

1.2. Νομός Θεσσαλονίκης

Στό νομό Θεσσαλονίκης ή μεταλλευτική δραστηριότητα περιορίζεται στην έξόρυξη πολύ μικρών ποσοτήτων τάλη δεύτερης ποιότητας καί στην παραγωγή άστρίων καί χαλαζία.

1.3. Νομός Κιλκίς

Στό νομό Κιλκίς ή μεταλλευτική δραστηριότητα βρίσκεται ακόμη στό στάδιο τών έρευνητικών έργασιών.

1.4. Νομοί Κοζάνης καί Γρεβενών

α. Μεταλλεία Χρωμίτη (Σκούμτσας-Ξερολίβαδου)

Τό μεταλλείο αυτό, μέ τό όποιο συνδέεται ή υπό ίδρυση βιομηχανική μονάδα σιδηροχρωμίου περιοχής 'Αλμυροῦ Βόλου, πραγματοποιεῖ έτήσια παραγωγή 12.000 τόνν. έμπλουτίσματος μεταλλουργικοῦ χρωμίτη.

β. Μεταλλείο 'Αμιάντου Ζινδανίου ΜΑΒΕ

Μετά από μακρόχρονες έρευνες καί μελέτες αποφασίστηκε ή διάνοιξη μεταλλείου καί εργοστασίου επεξεργασίας άμιάντου. Οί εργασίες γιά τήν ανάπτυξη τοῦ μεταλλείου καί τήν κατασκευή τοῦ εργοστασίου επεξεργασίας βρίσκονται ήδη σέ προχωρημένο στάδιο.

γ. Λιγνιτωρυχεῖο Α.Ε. ΛΑΡΚΟ

'Η έταιρία αναπτύσσει μία μεταλλευτική δραστηριότητα μέ τήν παραγωγή λιγνίτη, πού χρησιμοποιεῖται στό εργοστάσιό της σιδηρονικελίου.

δ. Λιγνιτικό Κέντρο Κοζάνης-Πτολεμαΐδας

Στόν ευρύτερο χώρο τής Δυτικής Μακεδονίας είναι καί τό μεγάλο λιγνιτικό κέντρο Κοζάνης-Πτολεμαΐδας τής ΔΕΗ, τοῦ όποίου τά βέβαια απο-

θέματα πλησιάζουν τά 3 εκατ. τόνν., μέ παραγωγή πού τό 1979 ένήλθε σέ 16,0 εκατ. τόνν., καί από τό όποιο τροφοδοτοϋνται οί ένεϊ θερμολεκτρικές μονάδες, τό έργοστάσιο 'Αζωτούχων λιπασμάτων καί τό έργοστάσιο λιγνιτοπλίνθων.

1.5. Νομοί 'Ημαθίας, Πέλλας καί Πιερίας

Στούς νομούς αύτούς δέν ύπάρχει σήμερα μεταλλευτική δραστηριότητα. Στο παρελθόν είχε άναπτυχθεϊ μικρής έντάσεως έκμετάλλευση χρωμιτών στίς χαμηλές άνατολικές πλαγιές τοϋ 'Ολύμπου.

1.6. Νομοί Φλώρινας - Καστοριάς

Στίς περιοχές αύτές ύπάρχουν 3 αξιόλογα δημόσια λιγνιτωρυχεϊα, πού τά έκμεταλλεύονται ίδιωτικοί φορεϊς καί πού οί έκμεταλλεύσεις τους άποδίδουν μερικές εκατοντάδες χιλιάδες τόνν. λιγνίτη τό χρόνο.

Τά βέβαια καί πιθανά άποθέματα τής περιοχής είναι τής τάξεως των άρκετών δεκάδων εκατομμυρίων τόννων, πού μπορεϊ νά φτάσουν τά 100 εκατ. τόννους.

2. Δυνατότητες - Προοπτικές

Οί δυνατότητες καί προοπτικές μελλοντικής άναπτύξεως τοϋ μεταλλευτικοϋ τομέα στήν Κεντρική καί Δυτική Μακεδονία είναι πολύ αξιόλογες καί μποροϋν νά συνοφιστοϋν κατά νομό ως εξής:

2.1. Νομός Χαλκιδικής

'Ο νομός αύτός παρουσιάζει αύξημένο ένδιαφέρον γιά έρευνα καί άνάπτυξη των ύφιστάμενων μεταλλείων στόν τομέα των μεικτών θειούχων καθώς καί των χαλκούχων μεταλλευμάτων. 'Ιδιαίτερα πρέπει νά άναφερθεϊ ή άνάπτυξη των μεταλλείων 'Ολυμπιάδας καί Μαντέμ Λάκου γιά αύξηση άποθεμάτων καί παραγωγής.

Μεγάλες επίσης δυνατότητες έχει ό τομέας τοϋ λευκόλιθου όπου συνεχώς άνακαλύπτονται νέα κοιτάσματα καί άνοίγονται νέες προοπτικές. Αυτό άποκτᾷ περισσότερη σημασία σήμερα, καθώς δημιουργοϋνται νέα έργο-

στάσια παραγωγής δίπυρης μαγνησίας στην περιοχή, τά όποϊα μποροϋν νά απορροφήσουν περισσότερη ποσότητα λευκόλιθου. Οί προοπτικές ενισχύονται ακόμη πιό πολύ από τήν ποιότητα τοϋ ελληνικοϋ λευκόλιθου, ή όποϊα εϊναι διεθνώς γνωστή ως πολύ καλή.

Γενικά μποροϋμε νά ποϋμε ότι ό νομός Χαλκιδικής εϊναι από τίς πιό έλπιδοφόρες περιοχές καί γιά τό λόγο αυτό άπαιτοϋνται άμεσες, έντο-
νες, συστηματικές καί μακρόπνοες έρευνες σ' όλη τήν έκταση τοϋ νομοϋ, γιά νά διαπιστωθεϊ άν εϊναι δυνατή ή επέκταση τών ήδη γνωστών κοιτασμά-
των μειντών θειούχων αλλά καί λευκόλιθου, καθώς καί γιά τήν ανακάλυψη νέων.

2.2. Νομός Θεσσαλονίκης

Ό νομός αυτός δέν φαίνεται νά έχει προοπτικές γιά σημαντική ανάπτυξη τοϋ μεταλλευτικοϋ τομέα πρός τό παρόν.

2.3. Νομός Κιλκίς

Ό νομός Κιλκίς παρουσιάζει ένδιαφέρον κυρίως γιά έρευνες μεταλ-
λευμάτων χαλκοϋ. "Ηδη γίνονται έρευνες από τίς εταιρίες Α.Ε. Βωξίται
Παρνασσοϋ καί Μεταλλευτική Έταιρεία τής Ελλάδος, πού αναφέρονται τόσο
sé γεωτρητικές εργασίες όσο καί sé έρευνες έμπλουτισμοϋ. Αναμενόμενα
άποτελέσματα: μέτρια.

2.4. Νομοί Κοζάνης-Γρεβενών

α. Λιγνίτης

Η περιοχή Πτολεμαϊδας διαθέτει μεγάλα κοιτάσματα λιγνίτη πού
τήν καθιστοϋν τό μεγαλύτερο λιγνιτικό κέντρο τής χώρας. Τά άποθέματα
εϊναι τής τάξεως τών δισεκ. τόνν., μέ δυνατότητες παραέρα αύξήσεώς
των. Πρέπει νά σημειωθεϊ, ότι ή έτήσια αύξηση τών άποθεμάτων υπερχα-
λύπτει τήν έτήσια κατανάλωση λιγνίτη sé σημαντικό βαθμό.

Σημαντικές επίσης εμφανίζονται οί δυνατότητες έξωηλεκτρικής
χρήσεως τοϋ λιγνίτη όπως π.χ. στή χημική βιομηχανία. "Ας σημειωθεϊ επί-
σης, ότι ήδη προχωρεϊ διεθνώς ή ιδέα τής παραγωγής βενζίνας από άρβουνο.

β. Χρωμίτης

Υπάρχουν αρκετές δυνατότητες για την αύξηση των αποθεμάτων χρωμίτη αλλά και την αξιοποίησή τους στην περιοχή Σκούμτσας-Ξερολίβαδου, όπως επίσης και για την ανεύρεση νέων κοιτασμάτων σε γειτονικές περιοχές.

γ. Μάρμαρα

Στους νομούς Κοζάνης, όπως και στους νομούς Ήμαθίας, Πέλλας, Πιερίας, Φλώρινας και Καστοριᾶς, έχουν εντοπιστεῖ αξιόλογα αποθέματα λευκῶν, ἡμίλευκων καὶ ἑγχρωμων μαρμάρων, τὰ ὅποια δικαιολογοῦν τὴ συγκρότηση 20 μονάδων ἐξορύξεως καὶ 8 μονάδων ἐπεξεργασίας μαρμάρων, συνολικῆς ἐπενδύσεως 900.000.000 δρχ. γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς νομούς.

2.5. Νομοὶ Ήμαθίας, Πέλλας, Πιερίας

Ὅπως ἤδη ἀναφέρθηκε, ὑπάρχουν ἀξιόλογες προοπτικές ἐκμεταλλεύσεων τῶν μαρμαροφόρων στρωμάτων τοῦ ὑπεδάφους τῶν νομῶν αὐτῶν.

2.6. Νομοὶ Φλώρινας-Καστοριᾶς

Οἱ λιγνιτικές λεκάνες τῆς περιοχῆς, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος τῶν βέβαιων καὶ πιθανῶν ἀποθεμάτων, ὅπως σημειώθηκε, μπορεῖ νὰ ἐκτιμηθεῖ σὲ ἀρκετές δεκάδες ἑκατ. τόνν., ἔχουν ἀκόμη μεγαλύτερες προοπτικές, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνεύρεση νέων ἀποθεμάτων ἀλλὰ καὶ τὴν ἐντατικοποίηση τῆς ἐξορύξεως τοῦ λιγνίτη εἴτε γιὰ παραγωγή ἡλεκτρικῆς ἐνέργειας εἴτε γιὰ ἄλλες χρήσεις (οἰκιακὴ οἰκονομία, χημικὴ βιομηχανία, βιοτεχνία).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΗΣΙΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

1. Τό παρόν επίπεδο έκμεταλλεύσεως

Δέν υπάρχουν μεταλλεία "έν ένεργεία" στην περιφέρεια αύτή. 'Υπάρχουν παλαιές έκμεταλλεύσεις στό νησί τής Χίου, για άντιμονίτη και μεικτά θειούχα, και περιορισμένης έντάσεως έκμεταλλεύσεις λευκόλιθου στη Λέσβο. 'Επίσης έμφανίσεις άντιμονίου, μεικτών θειούχων και βωξίτη στη Σάμο, καθώς και έμφανίσεις μαγνησίτη στη Λέρο.

Μάρμαρα

Στή Λέσβο, Χίο και 'Ικαρία λειτουργούν περισσότερα από 10 λατομεία στά κοιτάσματα λευκών, ήμίλευκων και έγχρωμων μαρμάρων πού έχουν έντοπιστεῖ. Τά κοιτάσματα αύτά δικαιολογοῦν τή συγκρότηση 12 μεγάλων έξορυκτικῶν μονάδων και 4 μονάδων έπεξεργασίας, συνολικῆς επενδύσεως 500.000.000 δραχμῶν.

Σημειώνουμε τό ιδιαίτερο ένδιαφέρον πού παρουσιάζουν τά μάρμαρα αύτά, λόγω ποιότητας και γεωγραφικῆς θέσεως, για τίς αγορές τής Δεκάνης 'Ανατολικῆς Μεσογείου, όπου κυρίως ζητοῦνται τά ήμίλευκα μάρμαρα τύπου Λέσβου και Εύδήλου.

2. Δυνατότητες - Προοπτικές

"Αν και οί προοπτικές δέν φαίνονται πολύ σημαντικές, έντούτοις χρειάζονται μικρῆς έντάσεως προκαταρκτικῆς έρευνες για νά διαπιστωθεῖ αν παρουσιάζει ένδιαφέρον ή μεταλλοφορία τῆς περιφέρειας αύτῆς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ-ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ (Αίτωλοακαρνανία)

1. Τό παρόν επίπεδο έκμεταλλεύσεως

Στό νομό 'Αρκαδίας κοντά στή Μεγαλόπολη βρίσκεται "έν λειτουργία" λιγνιτωρυχείο όπου έξορύσσεται λιγνίτης μικρής θερμαντικής ικανότητας, ό όποτος τροφοδοτεί τό παρακείμενο θερμοηλεκτρικό έργοστάσιο. Τά αποθέματα αύτοϋ τοϋ λιγνιτωρυχείου ύπολογίζονται σέ 500 έκατ. τόνν., καί ή παραγωγή του τό 1979 άνήλθε σέ 7,7 έκατ. τόνν., μέ προοπτική συνεχούς αύξήσεως.

Στήν 'Αργολίδα τά μεταλλεία 'Ερμιόνης έπαφαν νά λειτουργοϋν από τό 1978.

Σ'όλόκληρη τήν περιοχή είναι διάσπαρτες μικρές έκμεταλλεύσεις μαγγανίου καί λιγνίτη, πού δέν μποροϋν νά αναπτυχθοϋν, γιατί δέν έχουν τά κατάλληλα αποθέματα.

2. Δυνατότητες-Προοπτικές

"Αν καί οί προοπτικές πού ύπάρχουν γιά μεταλλεύματα δέν είναι τόσο σημαντικές, έντούτοις ένδείνυται νά γίνουν οί άπαραίτητες προκαταρκτικές έρευνες, ώστε νά διαπιστωθεΐ τό ένδιαφέρον σέ μεταλλοφορία τής περιφέρειας αύτής.

Στήν περίπτωση όμως τοϋ λιγνίτη τής Μεγαλοπόλεως, έντατικότερες έρευνες άναμένεται νά δώσουν μεγαλύτερα αποθέματα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ, ΑΤΤΙΚΗΣ, ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ,
ΦΩΚΙΑΣ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ, ΚΥΚΛΑΔΩΝ

1. Τό παρόν στάδιο έμμεταλλεύσεως

Στήν περιφέρεια αυτή υπάρχει μεγάλη μεταλλευτική δραστηριότητα τόσο στήν έμμετάλλευση όσο καί στήν έρευνα.

Κατά νομούς ή υπάρχουσα κατάσταση έχει ως εξής:

1.1. Νομός Εύβοιας

ι. Μαγνησίτης

Τά βέβαια αποθέματα μαγνησίτη στήν Εύβοια ανέρχονται σέ 35 εκατ. τόνν., τά όποια είναι μέν πτωχά αλλά πολύ καλής ποιότητας.

Η παραγωγή μαγνησίτη πραγματοποιείται από τά εξής μεταλλεία:

α. Συγκρότημα Σκαλιστήρη (Μαντούδι)

Η παραγωγή του μεταλλείου αυτού στήν τριετία 1975-1977 έφτασε τούς 1.800.000 τόνν. περίπου ώμοϋ λευκόλιθου ό όποιος στή συνέχεια έμπλουτίζεται. Τό μεταλλείο έχει καθετοποιήσει τήν παραγωγή του καί παράγει δίπυρη μαγνησία καθώς καί πυρίμαχα τούβλα.

β. Μεταλλευτική-Έμπορική-Βιομηχανική

Κατά τήν τριετία 1975-1977 πραγματοποίησε παραγωγή 140.000 τόνν. ώμοϋ λευκόλιθου.

γ. ΑΜΒΕΕ Μαγνησίτη

Κατά τήν τριετία 1975-1977 δέν πραγματοποιήθηκε παραγωγή από τό μεταλλείο αυτό. Σήμερα τήν εταιρία έλέγχει ή ΛΑΡΚΟ πού προχωρεί στήν παραγωγική φάση.

ii. Νικελιοϋχα σιδηρομεταλλεύματα

Στήν περιοχή τής Εύβοιας λειτουργούν μεταλλεία παραγωγής σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος μέ παραγωγή 1,6 εκατ. τόνν. τό 1978.

Τά αποθέματα σιδηρονικελιούχων μεταλλευμάτων στην Εύβοια, ή οποία θεωρείται καί ή σημαντικότερη περιοχή από άποψη αποθεμάτων σε μετάλλευμα νικελίου, υπολογίζονται σε άρκετές εκατοντάδες εκατ. τόννους. Ή περιεκτικότητά τους είναι τής τάξεως του 1%.

Τά μεταλλεύματα αυτά χρησιμοποιούνται για την παραγωγή σιδηρονικελίου από βιομηχανία, όμως, πού βρίσκεται έκτός Εύβοιας (Λάρυμνα).

iii. Παραγωγή βωξίτη

Στην Εύβοια υπάρχουν μικρά αποθέματα βωξίτη, μέ βάση τά όποια λειτούργησε μικρό μεταλλείο βωξίτη. Ή παραγωγή στην τριετία 1975-1977 ήταν 110.000 τόννοι.

iv. Λιγνίτης

Τά σημαντικότερα μεταλλεία λιγνίτη τής Εύβοιας ήταν του 'Αλιβερίου, τά όποια όμως φθίνουν μέ τάση για μηδενισμό των αποθεμάτων τους. Στην περιοχή τής Εύβοιας υπάρχουν καί άλλα μικρότερα κοιτάσματα, ανάμεσα στά όποια αναφέρονται εκείνα των περιοχών Πλακών, 'Αλιβερίου, Πάληουρας κλπ.

v. Μάρμαρα

Στίς περιοχές 'Ερέτριας, Καρύστου, 'Αλιβερίου, Δίφρης κ.ά. λειτουργούν περισσότερα από 15 λατομεία πού παράγουν διάφορων ειδών έγχρωμα μάρμαρα.

Ή αξία παραγωγής κατά τό 1977 ήταν περίπου 150 εκατ. δρχ. καί έγινε από 10 μεγάλες έξορυκτικές μονάδες, ενώ ή αξία του επεξεργασμένου μαρμάρου έφτασε τά 300 εκατ. δρχ. (5 μονάδες επεξεργασίας).

1.2. Νομοί 'Αττικής-Βοιωτίας-Φθιώτιδας-Φωκίδας-Εύρυτανίας

Τά κυριότερα μεταλλεύματα τής περιοχής αυτής είναι ό βωξίτης, τά μεικτά θειούχα καί τά σιδηρονικελιούχα μεταλλεύματα.

i. Βωξίτης

Στούς νομούς πού αναφέρονται πιο πάνω υπάρχουν οι κυριότερες έν-

μεταλλεύσεις βωξιτικών κοιτασμάτων της χώρας μας, των οποίων τὰ ἀποθέματα ἀνέρχονται, κατὰ τή συντηρητική ἀποψη, σέ 100 ἑκατ. τόνν. καί κατὰ τήν αἰσιόδοξη ἀποψη σέ 1.000 ἑκατ. τόννους.

Οἱ ἑλληνικοὶ βωξίτες ἔχουν τή δική τους ἰδιαίτερη ποιότητα, ἡ ὁποία θεωρεῖται ἱκανοποιητική.

Τά ἐν ἐνεργείᾳ μεταλλεῖα στοὺς νομούς αὐτοὺς εἶναι:

α. Μεταλλεῖα Βωξίτη Παρνασσού-Γκιώνας

Στὴν περιοχή αὐτὴ ἀναπτύσσουν δραστηριότητα οἱ ἑταιρίες: Βωξίται Παρνασσού, Μεταλλεῖα Βωξίτη Ἑλευσίνος, Ἑλληνικοὶ Βωξίται Ἑλικῶνος, Α.Β. Δελφοί, πού ὅλες μαζί στὴν τριετία 1975-1977 πραγματοποίησαν παραγωγή περίπου 5.500.000 τόννων.

Ἐξάλλου ἀπὸ τίς ἴδιες αὐτές ἑταιρίες συνεχίζεται μέ ἐντατικό ρυθμό ἡ ἔρευνα τῆς περιοχῆς.

β. Μεταλλεῖα Βωξίτη Διστόμου

Στὴν περιοχή αὐτὴ ἀναπτύσσουν δραστηριότητα οἱ ἑταιρίες: Ἑλληνικοὶ Βωξίται Διστόμου, Ἑλληνικοὶ Βωξίται Ἑλικῶνος, Μάρλος Βωξίται Ἑλλάς, Μεταλλεῖα Βωξιτῶν Ἑλευσίνος, πού στὴν τριετία 1975-1977 πραγματοποίησαν παραγωγή 1.330.000 τόνν. περίπου, ἐνῶ ταυτόχρονα συνέχισαν τὴν ἔρευνα τῆς περιοχῆς.

γ. Μάνδρα Ἑλευσίνας

Στὴν περιοχή ἐργάζεται ἡ ἑταιρία "Μεταλλεῖα Βωξιτῶν Ἑλευσίνος" μέ παραγωγή 622.000 τόνν. περίπου κατὰ τὴν τριετία 1975-1977.

ii. Μεικτὰ θειοῦχα

Στὴν περιοχή Λαυρίου λειτουργεῖ μικρὸ μεταλλεῖο μεικτῶν θειούχων τῆς "Γαλλικῆς Ἑταιρίας Μεταλλείων Λαυρίου".

Τό 1977 ἡ ἑταιρία διέκοψε τὴ λειτουργία της γιὰ νὰ ἐπαναλειτουργήσῃ τελευταῖα μέ μικρὴ παραγωγή. Σημειώνεται, ὅτι ἡ πῖό πάνω ἑταιρία διαθέτει μεταλλουργικό ἐργοστάσιο παραγωγῆς μολύβδου, τό ὁποῖο

λειτουργεῖ ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον μέ εἰσαγόμενο μεταλλευμα.

Ὡς πρὸς τὰ ἀποθέματα, οἱ ἀπόψεις διχάζονται. Κατὰ τή μίαν ἄποψη τὰ ἀποθέματα πρακτικά ἐξαντλήθηκαν, ἐνῶ κατὰ τήν ἄλλη ἄποψη εἶναι πολύ σημαντικά.

iii. Σιδηρονικελιοῦχα μεταλλεύματα

Στήν περιοχή Λοκρίδας λειτουργεῖ μεταλλεῖο παραγωγῆς σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος μέ παραγωγή κατὰ τό 1978 1,6 ἑκατ. τόννους.

Ἡ ἐταιρία πού ἐκμεταλλεύεται τό μεταλλεῖο ἔχει δημιουργήσει, κοντά σ' αὐτό, μεταλλουργικό συγκρότημα, ὅπου παράγεται κράμα σιδηρονικελίου. Στό μεταλλουργικό αὐτό συγκρότημα γίνεται, ὅπως ἤδη ἀναφέρθηκε, καί ἡ ἀξιοποίηση τῆς παραγωγῆς τῶν σιδηρονικελιούχων μεταλλευμάτων τῆς περιοχῆς Εὐβοίας.

iv. Λοιπά μεταλλεύματα

Συμπληρωματικά ἀναφέρεται, ὅτι στήν περιοχή Ἀταλάντης ἔγινε ἐκμετάλλευση πολύ μικρῆς κλίμακας λιγνίτη, μέ παραγωγή κατὰ τήν τριετία 1975-77: 12.000 τόνν. περίπου, στήν περιοχή Πάρνηθας μικρή ἐκμετάλλευση δολομίτη (40.000 τόνν. περίπου κατὰ τήν τριετία 1975-1977), ἐνῶ στήν περιοχή Λαυρίου γίνεται ἐκμετάλλευση (μικρῆς κλίμακας) φθορίτη γιά βιομηχανική χρήση.

v. Μάρμαρα

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μάρμαρα, ἀναφέρεται ὅτι στήν περιοχή λειτουργοῦν περίπου 40 λατομεῖα, πού παράγουν λευκά ἢ ἑγχρωμα μάρμαρα, κυριότερα στίς περιοχές Πεντέλης, Διονύσου, Καπανδρίτι, Ἀλιάρτου, Μουρίκι κλπ.

Ἡ ἐτήσια παραγωγή εἶναι τῆς τάξεως τῶν 25.000 μ³

1.3. Νομός Κυκλάδων

Ἡ περιοχή τῶν Κυκλάδων χαρακτηρίζεται ἀπό σημαντικές ἐμφανίσεις καί ἐκμεταλλεύσεις διάφορων βιομηχανικῶν ὀρυκτῶν, ὅπως βαρύτη, μπεντονίτη, περλίτη, πυριτικοῦ, καολίνη, θηραϊκῆς γῆς, κισσήρεως (κυ-

ρίως στά νησιά Μήλος, Μύκονος, Σαντορίνη) καί μαρμάρων στά νησιά Τήνος, Πάρος καί Νάξος. Τέλος, στή Μήλο, έμφανίζεται καί γεωθερμία μέ σημαντικές πιθανώς προοπτικές.

Τά αποθέματα αύτῶν τῶν ὀρυκτῶν στά νησιά τῶν Κυκλάδων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

	<u>Βέβαια</u>	<u>Πιθανά</u>	<u>Δυνατά</u>
1. Καολίνης:	Ἐπαρκή	Σημαντικά	Σημαντικά
2. Μπεντονίτης:	Ἐπαρκή	Σημαντικά	Σημαντικά
3. Κίσσηρις καί Θηραϊκή γῆ:	Ἀπεριόριστα	Ἀπεριόριστα	Ἀπεριόριστα
4. Περγίτης:	Ἀπεριόριστα	Ἀπεριόριστα	Ἀπεριόριστα
5. Βαρύτης:	Ἐπαρκή	Σημαντικά	Σημαντικά

2. Δυνατότητες-Προοπτικές

Οἱ δυνατότητες καί προοπτικές μελλοντικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεταλλευμάτων καί ὀρυκτῶν πού παρουσιάζονται στήν περιφέρεια εἶναι πολύ μεγάλες καί μποροῦν νά παρουσιασθοῦν κατά νομό ὡς ἑξῆς:

2.1. Νομός Εὐβοίας

α. Στήν περιοχή Αἰδηφοῦ ὑπάρχει προοπτική ἀξιοποιήσεως τῶν δολομιτικῶν κοιτασμάτων Βορείας Εὐβοίας μέ χρήση θαλάσσιου ὕδατος γιά τήν παραγωγή μαγνησίτη (SEA WATER MAGNESITE).

β. Στήν περιοχή Εὐβοίας (κοντά σέ παλαιές ἐκμεταλλεύσεις) ὑπάρχει προοπτική ἀνευρέσεως μεικτῶν θειούχων καί πιθανώς καί ἄλλων μεταλλευμάτων, ὅπως χρυσοῦ, χαλκοῦ κλπ. Ἦδη ἔχουν ἀρχίσει καί σχετικές ἔρευνες πού πρέπει ὅμως νά ἐντατικοποιηθοῦν.

γ. Στήν περιοχή Ἀρτάκης ὑπάρχει προοπτική εὐρύτερης ἀξιοποιήσεως τῶν σιδηρονικελιούχων μεταλλευμάτων, πού μποροῦν νά γίνουν ἀντικείμενο ἐπιφανειακῆς ἐκμεταλλεύσεως μέ μικρό σχετικά κόστος.

δ. Προοπτικές ἀξιοποιήσεως, ἂν γίνεи συστηματική ἔρευνα, διαφαίνονται γιά τίς λιγνιτοφόρες λεκάνες Κύμης καί Πάληουρας, καθώς καί γιά τή βωξιτοφόρο περιοχή Κύμης.

ε. Καλές, επίσης, προοπτικές εμφανίζει και η εκμετάλλευση των μαρμάρων της Εύβοιας.

2.2. Νομοί 'Αττικής-Βοιωτίας-Φθιώτιδας-Φωκίδας-Εύρυτανίας

α. Οι βωξιτοφόρες περιοχές Παρνασσού-Γκιώνας και Διστόμου, παρόλο που έχουν ήδη ερευνηθεί ως ένα σημείο από τις εταιρίες, χρειάζονται, νομίζουμε, παραπέρα έρευνα για να αποδειχθούν νέα αποθέματα ικανά να στηρίξουν και άλλες αξιοποιήσεις.

β. Η περιοχή Λαυρίου έχει ανεπαρκέστατα ερευνηθεί μέχρι σήμερα. Μια συστηματική έρευνα μπορεί να δώσει ικανοποιητικά αποθέματα μειντών θειούχων.

γ. Σημαντικές προοπτικές για αξιόλογα κοιτάσματα χρωμίτη υπάρχουν στην περιοχή Δομοκού. Άς σημειωθεί, ότι στην περιοχή αυτή υπάρχει και μία εκμετάλλευση που οργανώθηκε στο παρελθόν με άριστη παραγωγή.

δ. Η λιγνιτοφόρος λεκάνη 'Αταλάντης δεν έχει ερευνηθεί μέχρι σήμερα και πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας. Τά ίδια ισχύουν και για τη λιγνιτοφόρο λεκάνη 'Ωρωπού.

ε. Πρέπει να αναφερθεί, επίσης, ότι υπάρχουν δυνατότητες για βιομηχανική, μετά από έρευνα, αξιοποίηση των δολομιτών της περιοχής Θηβών και του φθορίτη της περιοχής Λαυρίου.

στ. Η περιοχή Εύρυτανίας δεν έχει ως τώρα ερευνηθεί. Τό μοναδικό μεταλλείο παρήγαγε στην τριετία 1975-1977 1.500 τόνν. περίπου σιδήρου. Σήμερα είναι δύσκολη η εκμετάλλευσή του, καθώς και η διενέργεια ερευνών, εξαιτίας της παντελούς σχεδόν έλλειψης οδικού δικτύου.

ζ. Όσον αφορά τα μάρμαρα, απαιτείται ειδική αντιμετώπιση του θέματος των λατομείων Πεντέλης. Πρέπει δηλαδή να γίνει μία συνετή εκμετάλλευση του περίφημου λευκού πεντελικού μαρμάρου, αλλά και να αξιοποιηθούν οι λατύπες της περιοχής, σε συνδυασμό πάντα με την προστασία του περιβάλλοντος. Στη Βοιωτία μπορούν να διοργανωθούν γύρω στις 20 εξορυκτικές μονάδες και γύρω στις 4 μονάδες επεξεργασίας. Για τα

μάρμαρα τῆς Φθιωτιδοφωκίδας ἀπαιτεῖται ἔρευνα.

2.3. Νομός Κυκλάδων

Στίς Κυκλάδες ἀπαιτεῖται παραπέρα ἔρευνα.

α. Στή Σέριφο γίνονται ἤδη ἔρευνες ἀπό τό ΙΓΜΕ γιά τήν ἀξιολόγηση καί τήν αὔξηση τῶν ἀποθεμάτων σιδήρου.

β. Στή Μήλο ὑπάρχουν δυνατότητες γιά παραπέρα ἀξιοποίηση τῶν κοι-
τασμάτων τοῦ περλίτη, τοῦ μπεντονίτη, τοῦ καολίνη, τοῦ πυριτικοῦ, τοῦ
άλουνίτη. Ἰδιαίτερα πρέπει νά ἀναφερθοῦν οἱ δυνατότητες τῆς γεωθερμι-
κῆς ἐνέργειας τῆς Μήλου, γιά τήν ὁποία ὑπάρχουν πολύ καλές προοπτικές.

Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τά μάρμαρα τῆς περιοχῆς, ἀναφέρεται ὅτι
λειτουργοῦν περισσότερα ἀπό 15 λατομεῖα, πού παράγουν πράσινα (ὀφειο-
καλσίτες), λευκά (ἀνθρακικά) καί ἡμίλευκα. Ὡστόσο μποροῦν νά διοργα-
νωθοῦν ἄλλες 20 αἰόμη μεγάλες ἐξορυκτικές μονάδες καί 10 μικρότερες,
καθώς καί μονάδες ἐπεξεργασίας τῶν ἐξορυσσόμενων μαρμάρων.

III. ΙΕΡΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Στό προηγούμενο κεφάλαιο αναφέρθηκαν οι δυνατότητες και προοπτικές του όρυκτου πλούτου της χώρας κατά περιφέρεια.

Στό κεφάλαιο αυτό θα γίνει μία προσπάθεια επίσημάνσεως εκείνων των περιπτώσεων που έχουν τό μεγαλύτερο ενδιαφέρον και επιβάλλεται νά αναπτυχθούν κατά προτεραιότητα. Πρίν γίνει όμως αυτό, πρέπει νά ιεραρχηθούν τά διάφορα μεταλλεύματα και όρυκτά κατά τάξη σπουδαιότητας για τήν ελληνική οίκονομία. Προτείνεται, λοιπόν, ή ακόλουθη ιεραρχική κατάταξη, όπου τήν πρώτη θέση κατέχουν εκείνα τά όρυκτά που, αν αξιοποιηθούν σωστά, θά απαλύνουν τό ενεργειακό πρόβλημα της χώρας:

1. Λιγνίτης
2. Τύρφη
3. Γεωθερμική ενέργεια
4. Ούρανιοϋχα κοιτάσματα
5. Βωξίτης
6. Χρωμίτης
7. Μαγνησίτης
8. Χρυσός (πρωτογενής-προσχωματικός)
9. Μεικτά θειοϋχα
10. Φωσφορίτες
11. Βιομηχανικά όρυκτά
12. Σιδηρομεταλλεύματα
13. Μεταλλεύματα χαλκοϋ
14. Γύψος

Μέ βάση τήν κατάταξη αυτή προτείνεται νά γίνουν έντατικότερες έρευνες ή εκμεταλλεύσεις στις διάφορες περιφέρειες για τά έξής μεταλλεύματα και διάφορα όρυκτά:

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ

α. Μεικτά θειοϋχα μεταλλεύματα

Μέ βάση τήν απόφαση της κυβερνήσεως για τήν ίδρυση βιομηχανίας

PB-ZN, πρώτη προτεραιότητα στην περιφέρεια έχουν οι έρευνες και η ανάπτυξη μεταλλείων για την παραγωγή μεικτών θειούχων μεταλλευμάτων στις περιοχές από τό νομό Έβρο (Αίσυμη) μέχρι τις Θέρμες Ξάνθης.

β. Προσχωματικός χρυσός

Ύστερα από την τελευταία ελματώδη αύξηση της τιμής του χρυσού και την δυνατότητα εκμεταλλεύσεως προσχωματικών κοιτασμάτων ΑΥ με χαμηλές περιεκτικότητες, που ανταποκρίνονται στις περιεκτικότητες των κοιτασμάτων Μακεδονίας και Θράκης, επιβάλλεται η έρευνα των κοιτασμάτων χρυσού κατά προτεραιότητα στις αποθέσεις των ποταμών Άρδα, Φιλιουρής, Ξηροποτάμου.

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

α. Τύρφη-Λιγνίτης

Λόγω του τεράστιου ενδιαφέροντος του τυρφώνα Φιλίππων πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη μελέτη της αξιοποίησής του.

β. Ούρανιοϋχα

Λόγω της ενεργειακής κρίσεως πρέπει να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στην έρευνα των ούρανιούχων μεταλλευμάτων στους νομούς Σερρών και Δράμας, όπου υπάρχουν ήδη ενδιαφέροντα αποτελέσματα από τις μέχρι τώρα έρευνες.

γ. Μεικτά θειούχα μεταλλεύματα και καλαμίνες

Όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα, η έρευνα και ανάπτυξη των μεικτών θειούχων πρέπει να έχει απόλυτη προτεραιότητα. Στην περιφέρεια αυτή η έρευνα πρέπει να έντοπιστεί κυρίως στην περιοχή Θάσου.

3. ΗΠΕΙΡΟΣ - ΚΕΡΚΥΡΑ - ΛΕΥΚΑΔΑ

α. Φωσφορίτες

Όπως αναφέρθηκε ήδη, στις περιοχές Δρυμών Πρέβεζας και Λευκάδας Ίωαννίνων έχουν έντοπιστεί κοιτάσματα αποσπασμένου φωσφορίτη,

πού ο έμπλουτισμός του έχει γίνει δυνατός,γι' αυτό καί πρέπει νά δοθεῖ προτεραιότητα στήν αξιοποίησή τους, γιά νά τροφοδοτηθοῦν οἱ ἑλληνικές βιομηχανίες φωσφορικῶν λιπασμάτων.

β. Λιγνίτης-Τύρφη

"Αν καί τά "ένεργειακά" ὀρυκτά ἔχουν προτεραιότητα καί στήν ἔρευνα ἀλλά καί στήν ἐκμετάλλευση στήν περίπτωση τῆς περιφέρειας αὐτῆς πῆγαν στή δεύτερη θέση, γιατί πιστεύεται ὅτι πρέπει νά τύχει μεγαλύτερου ἐνδιαφέροντος ἢ αξιοποίηση τῶν γνωστῶν κοιτασμάτων τῶν φωσφοριτῶν πού ἀναφέρθηκαν.

4. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

α. Λιγνίτης

Προτεραιότητα ἐπίσης πρέπει νά δοθεῖ στήν ἔρευνα καί αξιοποίηση τῶν λιγνιτικῶν κοιτασμάτων τῶν νομῶν Κοζάνης-Φλώρινας.

β. Χρωμίτης

Ἐπιβάλλεται ἡ αξιοποίηση τῶν κοιτασμάτων χρωμίτη τῆς περιοχῆς Κοζάνης-Γρεβενῶν, καθώς καί ἡ παραπέρα ἔρευνα γιά τήν ἀνεύρεση νέων κοιτασμάτων καί τόν ἐντοπισμό ἀποθεμάτων πού θά ἐπιτρέφουν τή λειτουργία τοῦ ἐργοστασίου σιδηροχρωμίου.

γ. Μαγνησίτης

Ἐρευνες ἐπίσης πρέπει νά γίνουν καί στήν περίπτωση τοῦ λευκό-λιθου τῆς Καλκιδικῆς, ἀφοῦ αὐτές πού ἔγιναν μέχρι τώρα ἦταν σχεδόν πάντοτε καρποφόρες.

δ. Μεικτά θειοῦχα

Μεγάλη δραστηριότητα ἀναπτύσσεται ἀπό τήν Α.Ε.Ε.Χ.Π. καί Λιπασμάτων στίς περιοχές Ὀλυμπιάδας καί Μαντέμ Λάκου τοῦ νομοῦ Καλκιδικῆς, ὅπου ὅμως, κατά τήν ἀποψη τῆς Ὁμάδας, πρέπει νά ἐνταθοῦν οἱ προσπάθειες ἐρευνῶν καί αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς πρός τροφοδοσία τῆς μονάδας PB-ZN πού πρόκειται νά ἰδρυθεῖ.

5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ-ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΕΥΒΟΙΑΣ, ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ, ΦΩΚΙΔΑΣ,
ΚΑΙ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

α. Βωξίτης

Στίς βωξιτοφόρες περιοχές Παρνασσού-Γκιώνας-Λιστόμου απαιτείται, όπως αναφέρθηκε, νά γίνουν έρευνες έντατικού χαρακτήρα για νά έντοπιστούν νέα άποθέματα.

β. Μαγνησίτης

Έπιβάλλεται νά αξιοποιηθεῖ περισσότερο ό μαγνησίτης τής Εύβοιας καί ιδιαίτερα τής περιοχής Αίδηψού, όπου υπάρχουν σημαντικά δολομιτικά κοιτάσματα.

γ. Λιγνίτης-Γεωθερμία

Κρίνεται σκόπιμη μιά συστηματικότερη έρευνα στίς λιγνιτοφόρες λεκάνες τής Κύμης καί τής Πάλλουρας, καθώς καί αξιοποίηση τής γεωθερμίας τής Μήλου ή όποία έχει πολύ καλές προοπτιές.

δ. Μεικτά θειούχα

Η άνεπαρκής μέχρι τώρα έρευνα για μεικτά θειούχα στην περιοχή Λαυρίου καθιστά έπιτακτική τήν ανάγκη για παραπέρα έντατική έρευνα τής περιοχής στον τομέα αυτό.

ε. Σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα Εύβοιας καί Λοκρίδας

Έπιβάλλεται ή εύρύτερη αξιοποίηση των σιδηρονικελιούχων μεταλλευμάτων τής περιοχής, γιατί μπορούν νά γίνουν άντικείμενο έκμεταλλεύσεως μέ μικρό σχετικά κόστος.

στ. Σιδηρομεταλλεύματα

Ακόμη έπιβάλλεται ή αξιοποίηση των κοιτασμάτων σιδήρου τής Σερίφου, όπου σήμερα γίνονται έρευνες από τό ΙΓΜΕ.

IV. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πρέπει νά σημειωθεί, ότι συμφέρει τή χώρα, ή βιομηχανική κατεργασία τών μεταλλευμάτων νά γίνεται έπιτοπίως, αντί αυτά νά εξάγονται είτε έμπλουτισμένα είτε μέ μία πρώτη βιομηχανική κατεργασία καί νά παίρνουν στή συνέχεια προστιθέμενη αξία σέ ξένες χώρες. Τό γεγονός αυτό συνειδητοποιήθηκε από τούς κυβερνητικούς φορείς καί είχε σάν αποτέλεσμα τή δημιουργία τής ΕΛΕΒΜΕ ή όποία, μέ επίμονες προσπάθειες, έκανε τό σχέδιο δημιουργίας τοῦ εργοστασίου παραγωγής σιδηροχρωμίου, αξιοποιώντας κυρίως τούς χρωμίτες τής Κοζάνης. Τό ὕψος τής επενδύσεως θά εἶναι 30 εκατ. δολλ. καί θά παράγονται 30 χιλ. τόνν. σιδηροχρωμίου έτησίως καί, έπιπλέον, θά απασχολοῦνται περίπου 100 εργαζόμενοι. Τό προϊόν θά εξάγεται, δέν δημιουργεῖται πρόβλημα ρυπάνσεως τοῦ περιβάλλοντος καί τό κόστος ενέργειας εἶναι σχετικά χαμηλό (5.000 ΚWH/τόννο σιδηροχρωμίου). Τόπος εγκαταστάσεως εἶναι ὁ Ἄλμυρός, στό νομό Μαγνησίας.

Ἐπίσης ή ΕΛΕΒΜΕ εκτελεῖ αὐτή τή στιγμή επενδυτικό σχέδιο 350 εκατ. δρχ. γιά παραγωγή 450 χιλ. τόνν. ἁλατος έτησίως (Μεσολόγγι).

Στόν ιδιωτικό τομέα υπάρχουν τά εξῆς σημαντικά επενδυτικά σχέδια:

- Ἐπέκταση εργοστασίου PECHINEY γιά παραγωγή 100 χιλ. τόννων έτησίως (έπιπλέον) αλούμινας. Τό ὕψος τής επενδύσεως εἶναι 60 εκατ. δολλ. καί θά απασχοληθοῦν γύρω στά 200-300 ἄτομα έπιπλέον.

- Ἐπενδυτικό κρατικό σχέδιο (πού ἀφορᾷ τή 10ετία 1979-1988), γιά τήν έντατικότερη εκμετάλλευση τοῦ λιγνίτη μέ τήν εγκατάσταση 12 νέων θερμοηλεκτρικῶν μονάδων ἰσχύος 3600 MW.

- Μελέτες γιά βιομηχανική κατεργασία θειούχων μεικτῶν τής Θάσου. Τοποθεσία εργοστασίου ή Ἀνατολική Μακεδονία.

- Δημιουργεῖται εργοστάσιο (έφαρμογή σχεδίου) παραγωγής ἰνῶν ἀμιάντου ἀπό τά Μεταλλεῖα Ἀμιάντου Βορείου Ἑλλάδος στήν Κοζάνη. Τό ὕψος τής επενδύσεως εἶναι 2,5 δις. δρχ. καί θά παράγονται (ἀπό τό τέλος τοῦ 1980) 100 χιλ. τόνν. ἰνῶν ἀμιάντου.

V. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ-ΤΡΙΤΟΓΕΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Ἡ ὑπαρξή, σέ κάποια περιοχή, ἐκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων διάφορων μεταλλευμάτων μᾶς ὑποχρεώνει στήν ἐπιτόπου ἀξιοποίησή τους μιά καί οἱ πηγές τῶν πρώτων αὐτῶν ὑλῶν δέν μεταφέρονται - εἶναι δεμένες μέ τή γῆ. Μᾶς ὑποχρεώνει δηλαδή στήν ἐγκατάσταση, στήν περιοχή αὐτή, μεταλλευτικῆς βιομηχανίας.

Ἡ ἀνάπτυξη τέτοιας βιομηχανίας ὅμως ἀπαιτεῖ καί κατάλληλη βιομηχανική ὑποδομή, μέ κρατική πρωτοβουλία (λιμάνια, δρόμοι, κέντρα ἐξυπηρετήσεως κλπ.), ἀνάλογα μέ τό μέγεθος τῆς ἀναπτύξεως πού προσφέρουν τά κοιτάσματα καί ἡ ἀγορά τους.

Γιά τήν καλύτερη ἀνάπτυξη, ὅμως, τῆς βιομηχανίας αὐτῆς εἶναι ἀνάγκη νά δημιουργηθοῦν στήν περιοχή διάφορα κέντρα ἐξυπηρετήσεως (ἐπισκευοκατασκευαστικές μονάδες, μονάδες κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, προμήθειας βοηθητικῶν πρώτων ὑλῶν, ὑπηρεσιῶν, τεχνολογίας κλπ.). Εἶναι ἀνάγκη δηλαδή νά δημιουργηθεῖ μιά δορυφόρος ἐλαφρά βιομηχανία καί βιοτεχνία, πού θά συντηρεῖ καί θά συντηρεῖται ἀπό τήν πρωτογενή βιομηχανία.

Ὡστόσο, πέρα ἀπό αὐτό, λόγω τοῦ εἴδους τῆς πρωτογενοῦς βιομηχανίας (τῆς μεταλλευτικῆς) πού κατά βάση παράγει προϊόντα τά ὁποῖα, ἀπό τόν ὄγκο καί τή μικρή σχετικά ἀξία τους, δέν μποροῦν νά μεταφέρονται ἀκατέργαστα σέ μακρινές ἀποστάσεις, εἶναι οἰκονομικά σύμφоро καί βιομηχανικά ἐξυπηρετικό νά δημιουργηθοῦν γύρω ἀπό τήν πρωτογενή βιομηχανία δευτερογενεῖς καί τριτογενεῖς μονάδες ἐπεξεργασίας τῶν προϊόντων τῆς πρωτογενοῦς. Σάν τέτοια νοοῦμε τή μηχανική παρασκευή μεταλλευμάτων, τόν ἐμπλουτισμό τους, τή μεταλλουργική τους κατεργασία καί τή δημιουργία τελικῶν καταναλωτικῶν προϊόντων.

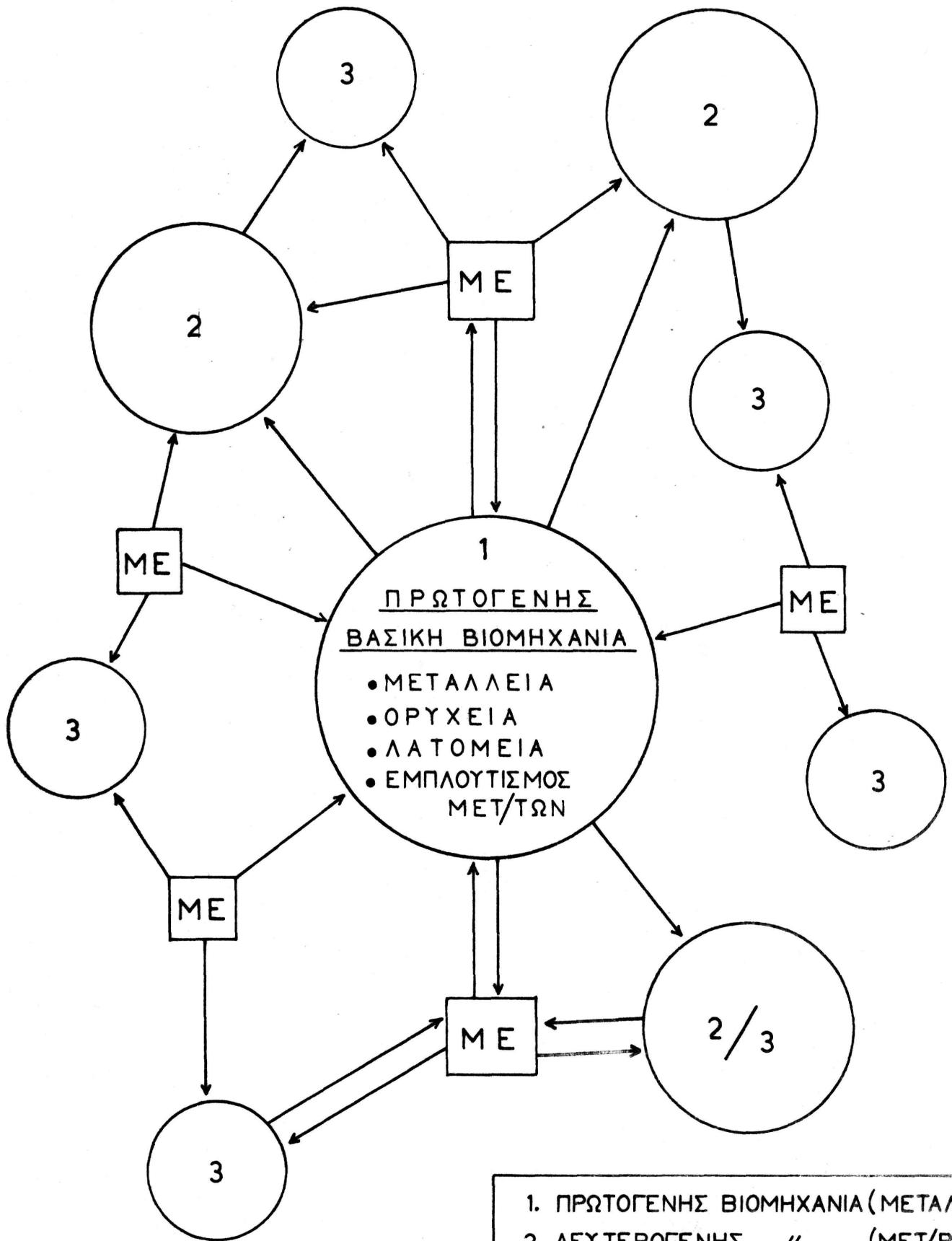
Οἱ βιομηχανίες αὐτές θά μποροῦν νά ἐξυπηρετοῦνται καλύτερα, ἐπειδὴ τό τελικό προϊόν τῆς μᾶς θά εἶναι πρώτη ὕλη τῆς ἄλλης καί ἐπομένως τό τελικό κόστος θά εἶναι μικρότερο, ἀλλά καί ἐπειδὴ θά ἄλληλοεξυπηρετοῦνται καί θά ἐκμεταλλεύονται τή γενική βιομηχανική ὑποδομή καί τίς ὑπηρεσίες τῶν δορυφορικῶν βιομηχανικῶν-βιοτεχνικῶν μονάδων.

Παράδειγμα τέτοιας ανάπτυξεως ἃς εἶναι ἡ βιομηχανία μαγνησίτη
μέ καθετοποίηση τέταρτου βαθμοῦ, στήν Εὐβοία, ἢ ἡ βιομηχανία βωξίτη-
άλούμινας-άλουμινίου στή Στερεά Ἑλλάδα.

Ἡ ἰδέα μιᾶς τέτοιας ανάπτυξεως παρουσιάζεται στό διάγραμμα
πού ἀκολουθεῖ.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΚΑΘΕΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΟΜΕΩΣ ΟΡΥΚΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ (ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ)
2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ " (ΜΕΤ/ΡΓΙΑ)
3. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ " (ΤΕΛ.ΠΡΟΪΟΝΤΑ)
Μ.Ε. ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ
(ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ)

VI. ΡΥΠΑΝΣΗ-ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ἡ μεταλλευτική-μεταλλουργική βιομηχανία, ὅπως καί τόσες ἄλλες βιομηχανίες, δημιουργεῖ καί αὐτή προβλήματα ρυπάνσεως καί ἀλλοιώσεως τοῦ περιβάλλοντος.

Τά προβλήματα αὐτά μπορεῖ νά μὴν εἶναι τόσο μεγάλα ὅσο ἐκεῖνα τῆς χημικῆς βιομηχανίας, εἶναι ὅμως ἀρκετά σοβαρά, γιὰ νά τραβήξουν τήν προσοχή μας καί νά μᾶς δημιουργήσουν τήν ἀνάγκη γιὰ τή λήψη τῶν κατάλληλων μέτρων, ἰδιαίτερα στόν τομέα τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ περιβάλλοντος.

"Ἦδη ἔχει γίνει κάποια πρόοδος σχετικά μέ τήν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, ἀπαιτεῖται ὅμως ἕνας συστηματικός σχεδιασμός καί ἕνας "καταστατικός χάρτης", ἀπό τόν ὁποῖο δέν πρέπει νά ξεφεύγουμε.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι χρειάζεται προσοχή στή ρύπανση καί στήν ἀλλοίωση, χρειάζεται ὅμως προσοχή καί στά μέτρα πού πρέπει νά εἶναι σωστά, ἐπιστημονικά σχεδιασμένα καί χωρίς ὑπερβολές. Γιατί στήν Ἑλλάδα πάσχουμε ἀπό τίς ὑπερβολές τίς ὁποῖες δέν ἀντέχει πάντα ἡ βιομηχανία.

Καί ἂν τό ἀποτέλεσμα τῶν ὑπερβολῶν μας εἶναι τό κλείσιμο μιᾶς τυχόν βιομηχανίας, τό πράγμα δέν εἶναι τόσο σημαντικό. "Αν ὅμως πρόκειται νά πληγεῖ ἀνεπανόρθωτα ἡ πρωτογενῆς βιομηχανία, στήν ὁποία στηρίζεται ἡ χώρα, ἡ ζημιὰ θά εἶναι οὐσιαστική καί ὀδυνηρή.

Μέ μέτρο λοιπόν καί σωστές μελέτες τό πρόβλημα τῆς ρυπάνσεως ἢ τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ περιβάλλοντος θά μετριάσθῃ, χωρίς νά βλαβεῖ ἐπικίνδυνα ἡ ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας τῆς χώρας.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Έτος 1980)

